

Kultur- og kirke-departementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

REF.

VÅR REF.
200600082-4 DFS

DATO
6. mai 2008

Oppfølging av konvensjonen om immateriell kulturarv

Vi viser til brev av 25. mars 2008 fra Kultur- og kirke-departementet om oppfølging av Unescos konvensjon om immateriell kulturarv, som Norge ratifiserte 17. januar 2007.

Departementet ber i sitt brev nå om særskilt vurdering av fire spørsmål:

1. På hvilken måte kan Unesco-konvensjonen om immateriell kulturarv best implementeres i Norge?
2. Hvordan bør arbeidet med immateriell kulturarv i Norge samordnes?
3. Med utgangspunkt i den definisjonen Unesco-konvensjonen gir av immateriell kulturarv, hvilke kulturytringer må være med i en samlet oversikt over immateriell kulturarv i Norge?
4. Hvilket detaljeringsnivå bør en slik oversikt være på?

Vi har ingen kommentarer til de to første punktene, men skal komme med noen synspunkter på de to siste. Den eneste referansen til *språk* i konvensjonen finner en i artikkel 2, der "immateriell kulturarv" er utlagt slik at det blant annet dreier seg om "muntlige tradisjoner og uttrykk, herunder språk som et uttrykksmiddel for immateriell kulturarv". Dette presiserer så departementet videre på denne måten i sitt brev: "Hovedperspektivet er rettet mot kunnskap i å utføre/framføre immateriell kulturarv, ikke kunnskap om." Dermed blir det klart at formålet med konvensjonen er å verne kulturelle uttrykk som i hovedsak faller *utenfor* Språkrådets ansvarsområde.

Det finnes ett viktig unntak, og det er *stedsnavn*. Her er situasjonen i Norge den at dette feltet for lengst er lovregulert, gjennom lov 18. mai 2005 nr. 11 om stadnamn, som lovfester vern av stedsnavn og etablerer en landsdekkende stedsnavntjeneste, for norske, samiske og kvenske navn. Og i "Rettleiing til forskrift om skrivemåten m.m. av stadnamn" er det alt slått fast i paragraf 1 "Formål og verkeområde" at "[s]tadnamn er *immaterielle kulturminne*, og som slike har dei krav på vern" (uthev. her).

I dag er det arbeidet med *samiske* og ikke minst *kvenske* stedsnavn som særlig kan trenge å styrkes, og her kan konvensjonen om immateriell kulturarv trolig spille en

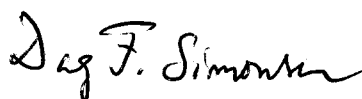
rolle. Vi er kjent med at generaldirektøren i Unesco i en fersk utredning¹ har drøftet de tekniske og juridiske sidene ved bruk av konvensjonen til nettopp et eventuelt framtidig vern av urfolksspråk og truede språk.

For å konkludere mener vi altså at *stedsnavn* må være med i en samlet oversikt over immateriell kulturarv i Norge (spørsmål 3). Vi mener også at denne oversikten bør være på et så vidt detaljert nivå at det går fram at dette gjelder både norske, samiske, kvenske og eventuelt andre stedsnavn i Norge som trenger eller vil trenge vern (spørsmål 4).

Med hilsen

Sylfest Lomheim
direktør

Dag F. Simonsen
rådgiver

¹ Report by The Director-General on the follow-up to decisions and resolutions adopted by The Executive Board and The General Conference at their previous sessions. Basic outline for discussion, in view of the elaboration of a preliminary study of the ethnical and legal aspects of a possible international standard-setting instrument for the protection of indigenous and endangered languages, including a study of the outcomes of the programmes implemented by UNESCO relating to this issue. Paris, 21 March 2008.